

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

VALSTYBĖS IŽDO 2020 M. FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2021-05-   Nr. (3.81E-02)
(data)

I.   BENDROJI DALIS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymu įsteigtas Lietuvos Respublikos valstybės išdas (toliau – valstybės išdas). Valstybės išdą valdo ir už jo valdymą atsako Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija) (įmonės kodas 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius). Lietuvos banke atidarytos Valstybės išdo sąskaitos sudaro valstybės išdo bendrąją sąskaitą. Įstatyme numatytos valstybės išdo funkcijos:

- 1) valstybės piniginių išteklių kaupimas valstybės išdo bendrojoje sąskaitoje, lėšų, esančių šioje sąskaitoje, išdavimas ir racionalus naudojimas, šių procedūrų apskaita ir kontrolė;
- 2) skolinimasis valstybės vardu;
- 3) valstybės vardu priimtų įsipareigojimų išplatinus Vyriausybės vertybinius popierius (toliau – VVP), pasirašius paskolų sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, valdymas;
- 4) valstybės vardu sudaromų finansinių sandorių apskaita;
- 5) informacijos apie valstybės piniginių išteklių sukaupimą ir išdavimą ir atskaitomybės rengimas bei teikimas;
- 6) valstybės piniginių išteklių srautų prognozavimas;
- 7) laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių naudojimas ir investavimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, valstybės išdas pripažįstamas išteklių fondu ir yra atskiras viešojo sektoriaus subjektas (viešojo subjekto menamas kodas MVAL1).

Valstybės išdo apskaita tvarkoma atskirai nuo Finansų ministerijos apskaitos, sudaromas ir teikiamas atskiras finansinių ataskaitų rinkinys. Į valstybės išdo apskaitą įtraukiamos visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su išteklių fondo veikla ir įgyvendinamais uždaviniais.

Kontroliuojamųjų ir asocijuotųjų subjektų ir kitų subjektų valstybės išdas neturi.

Finansinių ataskaitų duomenys pateikiami eurais ir euro centais.

Valstybės išdo finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas remiantis 2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis.

II.   APSKAITOS POLITIKA

Valstybės išdo finansinė apskaita tvarkoma ir metinės finansinės atskaitos sudaromos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, 26-uju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu (toliau – VSAFAS) „Fondų apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, Lietuvos Respublikos

finansų ministro 2020 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 1K-378 „Dėl valstybės išdo apskaitos tvarkymo“ patvirtinta apskaitos politika, sąskaitų planas, Valstybės skolos ir piniginių išteklių valdymo posistemio (VSPIVS) ir Lietuvos Respublikos valstybės išdo sąskaitų plano buhalterinių sąskaitų susiejimo schema, apskaitos dokumentų pasirašymo ir apskaitos registrų sudarymo taisyklės, asmenų, kurie turi teisę parengti ir pasirašyti arba tik pasirašyti Lietuvos Respublikos valstybės išdo apskaitos dokumentus, sąrašas, inventorizavimo tvarkos aprašas (su vėlesniais pakeitimais), kitais VSAFAS ir kitais teisės aktais.

Valstybės vardu gautos trumpalaikės ir ilgalaikės paskolos iš vidaus ir užsienio kreditorių, išleisti Vyriausybės vertybiniai popieriai vidaus ir užsienio rinkose bei skolinimosi išlaidos valstybės išdo apskaitomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nuostatomis ir apskaitos principais, metodais ir taisyklėmis, nustatytomis 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ ir kituose VSAFAS.

Tvarkant valstybės išdo apskaitą ir sudarant ataskaitų rinkinius, buvo laikomasi apskaitos tęstinumo principo.

Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius.

Valstybės išdo investicijomis į ne nuosavybės vertybinius popierius laikomos investicijos į:

- vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo termino (vertybiniai popieriai, kurie turi nustatytus mokėjimus ir nustatytą išpirkimo terminą, jei valstybės išdas ketina ir gali laikyti šią investiciją iki išpirkimo termino);
- vertybinius popierius, skirtus parduoti (vertybiniai popieriai, kurie įsigijami pardavimui arba siekiant pelno iš jų kainų svyravimo arba vertybiniai popieriai, kurių išpirkimo terminas nėra nustatytas).

Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina pinigų arba pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto turto vertė.

Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas iki išpirkimo termino laikomi ilgalaikiai ne nuosavybės vertybiniai popieriai yra įvertinami amortizuota savikaina. Amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio turto pirminio pripažinimo momentu. Apskaičiuotų palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į analogiškos trukmės finansinių priemonių palūkanų normas. Jei taikoma apskaičiuotųjų palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, investicijų į vertybinius popierius amortizuota savikaina sutampa su įsigijimo savikaina, o kai vertybiniai popieriai rinkos sąlygomis įsigijami su premija ar diskontu, amortizuota savikaina nustatoma remiantis apskaičiuotų palūkanų norma, atsižvelgiant tik į pirminio įsigijimo metu pripažintą diskontą arba premiją. Vertybinių popierių amortizacija skaičiuojama taikant SAC procedūrą (SAC – angl. Scientific Amortized Cost – taikomoji amortizuota savikaina), kai amortizuota vertybinių popierių pozicijos vertė nustatoma būsimus pinigų srautus diskontuojant pagal efektyvią palūkanų normą. Pagal vertybinių popierių nominalią mokamos palūkanos nėra kapitalizuojamos, o apskaitomos tam skirtose trumpalaikio turto sąskaitose. Atitinkamai, premija arba diskontas, susiformavę pirminio pripažinimo metu, pagal efektyvią palūkanų normą paskirstomi eksponentiniu būdu per visą vertybinių popierių apyvartos laikotarpį.

Indėliai. Indėliais pripažįstami visi indėliai bankuose, kurių terminas ilgesnis nei 3 mėnesiai. Pirminio pripažinimo momentu apskaitoje indėliai registruojami įsigijimo savikaina. Paskesnio įvertinimo

metu ilgalaikiai indėliai parodomi amortizuota savikaina, o trumpalaikiai indėliai – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio turto pirminio pripažinimo momentu. Apskaičiuotų palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į analogiškos trukmės finansinių priemonių palūkanų normas. Jei taikoma apskaičiuotųjų palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, indėlių amortizuota savikaina sutampa su įsigijimo savikaina.

Gautinos sumos. Gautinos sumos apskaitoje registruojamos tada, kai valstybės išdas įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

Pirminio pripažinimo metu visos gautinos sumos apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina. Paskesnio įvertinimo metu ilgalaikės gautinos sumos apskaitomos ir finansinėse ataskaitose rodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Jeigu suteiktų paskolų palūkanų normos yra kintamos ir jos nustatytu terminu pasikeičia, amortizuota savikaina yra perskaičiuojama, pritaikius naują, t. y. pagal sutarties sąlygas pasikeitusią, palūkanų normą.

Jei ilgalaikės gautinos sumos palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, gautinos sumos amortizuota savikaina sutampa su įsigijimo savikaina. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių gautinų sumų į trumpalaikes gautinas sumas (ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalį) išskeliama gautinų sumų dalis, kuri bus gražinta per ateinančius 12 mėnesių.

Sudarant finansinės būklės ataskaitą, vadovaujantis 17-uoju VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, išankstinių mokėjimų ir gautinų sumų balansinė vertė apskaitoje mažinama įvertinus nuvertėjimo nuostolius, t. y. sumos rodomos grynąja verte, atėmus nustatytas neatgautinas sumas. Gautinų sumų nuvertėjimo nuostoliai priklausomai nuo gautinos sumos kilmės apskaitoje priskiriami prie pagrindinės ar finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų.

Gautinos sumos iš mokesčių rodomos grynąja verte pagal mokesčių administratorių pervestinas sumas ir jų nuvertėjimas nėra skaičiuojamas ir registruojamas.

Gautinų paskolų, gautinų palūkanų ir gautinų baudų ir delspinigių nuvertėjimas skaičiuojamas remiantis Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis, patvirtintomis 2012 m. sausio 5 d. finansų ministro įsakymu Nr. 1K-440 „Dėl Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklių patvirtinimo“. Valstybės išdo gautinos sumos nurašomos tik tada, kai netenkama teisės kontroliuoti šių sumų arba jų dalies. Gautinos sumos, administruojamos Valstybės įmonės Turto banko, apskaitoje registruojamos pagal VĮ Turto banko pateiktus susistemintus apskaitos duomenis.

Gautinos sumos, susijusios su valstybės nekilnojamojo turto ir valstybės ar savivaldybės nekilnojamojamam turtui priskirtų valstybinės žemės sklypų ir kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimu viešo aukciono būdu ir valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimu viešo aukciono būdu, ir su jomis susijusios gautinos sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos vadovaujantis Valstybės įmonės Turto banko ataskaitomis, kurios teikiamos vadovaujantis Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo duomenų, reikalingų valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, teikimo Finansų ministerijai tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. 225 „Dėl Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo atsiskaitymo už savo vykdomas veiklas tvarkos aprašo patvirtinimo“. Šios gautinos sumos registruojamos išskiriant gautinų sumų nuvertėjimą.

Gautinos sumos, susijusios su Nacionalinės žemės tarnybos pervedamomis lėšomis valstybės ir savivaldybių išdams ir VI „Valstybės žemės fondas“ už paduodamus valstybinės žemės sklypus, ir su jomis susijusios gautinos sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos vadovaujantis LR Finansų ministerijos Audito, apskaitos ir nemokumo valdymo departamento 2016 m. spalio 28 d. parengtomis rekomendacijomis dėl Nacionalinės žemės tarnybos pervedamų lėšų savivaldybėms ir VI „Valstybės žemės fondas“ už parduodamus valstybinės žemės sklypus buhalterinės apskaitos.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai. Pinigai, indėliai iki 3 mėnesių ir vertybiniai popieriai iki 3 mėnesių Lietuvos banko ir kitų bankų sąskaitose laikomi pinigais ir pinigų ekvivalentais. Pinigai ir pinigų ekvivalentai, išskyrus trumpalaikes investicijas, apskaitoje registruojami gavus finansavimo sumas, skolininkui apmokėjus gautinas sumas, pardavus finansinį turtą, į banko sąskaitą įplaukus lėšoms.

Trumpalaikiai vertybiniai popieriai ir indėliai, kurių trukmė yra iki 3 mėnesių, priskiriami prie pinigų ir pinigų ekvivalentų, tačiau jų apskaita analogiška investicijų į vertybinius popierius ir indėlius, kurių trukmė yra ilgesnė nei trys mėnesiai, apskaitai.

Finansavimo sumos. Valstybės išdo finansavimo sumomis pripažįstamos finansavimo sumos, neatlygintinai gautos iš užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos ir kitų šaltinių. Valstybės išdo gautinos, gautos, panaudotos, perduotos ir gražintos finansavimo sumos grupuojamos pagal finansavimo šaltinius. Finansavimo šaltinių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 1K-265 „Dėl Asignavimų valdytojų programų, finansuojamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, finansavimo šaltinių klasifikacijos patvirtinimo“.

Gautinos finansavimo sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos, kai gautiną finansavimo sumą galima tiksliai įvertinti pagal atsakingųjų institucijų pateiktą informaciją. Gautinos finansavimo sumos, kurių patikimai nebuvo galima įvertinti iš anksto, registruotos lėšų gavimo momentu. Kai pinigai faktiškai gaunami į valstybės išdo sąskaitas Lietuvos banke, gautos finansavimo sumos registruojamos mažinant gautinas finansavimo sumas pagal konkretų finansavimo šaltinį.

Valstybės išdo gautos finansavimo sumos perduodamos viešojo sektoriaus subjektams programoms vykdyti. Viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos, kurios buvo gautos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų ir kitų šaltinių, valstybės išdo sąnaudomis nepripažįstamos. Perduotos finansavimo sumos detalizuojamos pagal šiuos požymius: subjektą, valstybės funkciją, ekonominę klasifikaciją, finansavimo šaltinį. Viešojo sektoriaus subjektų į valstybės išdą gražintos finansavimo sumos, nepriklausomai nuo to, ar finansavimo sumos buvo perduotos einamaisiais ataskaitiniais metais, ar per praėjusius metus, apskaitoje registruojamos mažinant perduotas finansavimo sumas už ataskaitinį laikotarpį.

Finansavimo sumos, kurias valstybės išdas privalo gražinti finansavimo sumų davėjui pagal atsakingosios institucijos raštu persiūtą finansavimo sumų davėjo pranešimą, yra registruojamos didinant gražintas finansavimo sumas.

Kiekvieno ataskaitinio ketvirčio pabaigoje pagal kiekvieną finansavimo šaltinį įvertinama, ar perduotos finansavimo sumos neviršija gautų finansavimo sumų. Jei perduotos finansavimo sumos yra didesnės nei gautos, perduotų finansavimo sumų dalis, viršijanti gautą finansavimą, ketvirčio paskutinę dieną perregistruojama į sukauptas gautinas sumas pagal konkretų finansavimo šaltinį. Kito ketvirčio pirmą dieną perregistravimo operacijos stornuojamos.

Kiekvienam ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus, valstybės išdas iš viešojo sektoriaus subjektų, kuriems valstybės išdas gali perduoti ir (arba) yra perdavęs finansavimo sumas, gauna pažymas, kuriose pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos būklę pateikiama informacija apie viešojo sektoriaus subjekto sukauptas finansavimo pajamas, gautinas finansavimo sumas, gautas finansavimo sumas, grąžintinas finansavimo sumas. Pažymose pateikta informacija, susijusi su finansavimo sumomis iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų, sutikrinama su viešojo sektoriaus subjektų valstybės išdui teikiamomis Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo grąžintinių ir grąžintų lėšų ataskaitomis, teikiamomis vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-197 „Dėl Europos Sąjungos, 2004–2009 metų Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų ir 2007–2012 metų Lietuvos Respublikos ir Šveicarijos Konfederacijos bendradarbiavimo programos, kuria siekiama sumažinti ekonominius ir socialinius skirtumus išsiplėtusioje Europos Sąjungoje, finansinės paramos bei bendrojo finansavimo grąžintų, grąžintinių sumų, nurašytų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis padengtų skolų registravimo žurnalo ir grąžintų, grąžintinių sumų, nurašytų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis padengtų skolų ataskaitos formų patvirtinimo“.

Finansiniai įsipareigojimai. Valstybės išde visi įsipareigojimai laikomi finansiniais įsipareigojimais ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

Gautos paskolos ir išleisti Vyriausybės vertybiniai popieriai pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina, o kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas – amortizuota savikaina. Gautų paskolų ir išleistų Vyriausybės vertybinių popierių amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu.

Apskaičiuotų palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į analogiškos trukmės finansinių priemonių palūkanų normas. Jei taikoma apskaičiuotųjų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, finansinio įsipareigojimo amortizuota savikaina yra lygi įsigijimo savikainai. Kai vertybiniai popieriai rinkos sąlygomis išplatinami su premija ar diskontu, amortizuota savikaina nustatoma remiantis apskaičiuotų palūkanų norma, atsižvelgiant tik į pirminio įsigijimo metu pripažintą diskontą arba premiją. Vertybinių popierių amortizacija skaičiuojama taikant SAC procedūrą (SAC – angl. Scientific Amortized Cost – taikomoji amortizuota savikaina), kai amortizuota vertybinių popierių pozicijos vertė nustatoma būsimus pinigų srautus diskontuojant pagal efektyvią palūkanų normą. Pagal vertybinių popierių nominalą mokamos palūkanos nėra kapitalizuojamos, o apskaitomos tam skirtose trumpalaikio turto sąskaitose. Atitinkamai, premija arba diskontas, susiformavę pirminio pripažinimo metu, pagal efektyvią palūkanų normą paskirstomi eksponentiniu būdu per visą vertybinių popierių apyvartos laikotarpį. Jeigu gautų paskolų ar išleistų vyriausybės vertybinių popierių palūkanų normos yra kintamos ir jos nustatytu terminu pasikeičia, amortizuota savikaina yra perskaičiuojama, pritaikius naują, t. y. pagal sutarties sąlygas pasikeitusią, palūkanų normą.

Ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas įvertinti tikrąja verte, remiantis kainomis, paskelbtomis aktyviojoje rinkoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Tikrosios vertės padidėjimo sumos priskiriamos prie finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų, o sumažėjimo sumos – prie finansinės ir investicinės veiklos pajamų.

Vadovaujantis Valstybės piniginių išteklių valdymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1K-417 „Dėl su Lietuvos Respublikos

Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu ir skolinantis prisiimtų įsipareigojimų bei valstybės piniginių išteklių valdymu susijusių teisės aktų patvirtinimo ir komisijų sudarymo“, valstybės išteklių fondų sąskaitose esančios laikinai laisvos lėšos gali būti naudojamos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos paramos ir skolintų lėšų srautams subalansuoti su sąlyga, kad jos bus gražintos esant mokėjimų iš pinigų fondų sąskaitų poreikiui. Tokiu atveju registruojami kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai fondams.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikių įsipareigojimų apskaičiuota dalis, kuri turi būti gražinta per 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos, perkeliama į atitinkamą ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies sąskaitą. Su sandorių sudarymu susijusios išlaidos pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis ir į įsigijimo savikainą neįtraukiamos.

Ilgalaikis ar trumpalaikis įsipareigojimas nurašomas iš apskaitos, kai įsipareigojimas yra apmokamas arba kai įsipareigojimą nurašo kreditorius.

Atidėjiniai. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tik tada, kai dėl praeityje buvusiojo įvykio valstybės išdas turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikimybę, kad įsipareigojimą reikės padengti turtu, yra didesnė už tikimybę, kad nereikės, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikta aiškinamojo rašto pastabose. Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, kad būtų parodytas tiksliausias dabartinis įvertinimas.

Atidėjiniai apskaičiuojami vadovaujantis 18 VSAFAS ir Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis. Ilgalaikiai atidėjiniai dėl valstybės garantuojamų paskolų yra diskontuojami iki dabartinės jų vertės.

Išvestinės finansinės priemonės. Rizikai valdyti valstybės išdas gali naudoti išvestines finansines priemones. Išvestinės finansinės priemonės pirmą kartą apskaitoje registruojamos tada, kai valstybės išdas pagal sutartį įgyja teisę gauti turtą arba prisiima įsipareigojimą atsiskaityti turtu.

Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną sudarant finansines ataskaitas iš išvestinių finansinių priemonių atsirandantis finansinis turtas ir finansinis įsipareigojimas įvertinami ir pateikiami finansinėse ataskaitose tikrąja verte, išskyrus tuos atvejus, kai jų tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta.

Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė nustatoma taikant diskontuotų pinigų srautų metodą, diskontavimui taikant rinkos palūkanų normų derinius.

Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsirandančio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrajai vertei nustatyti negali būti pritaikytas diskontuotų pinigų srautų metodas, tai iš tos priemonės atsiradęs finansinis turtas apskaitoje rodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o finansinis įsipareigojimas rodomas įsigijimo savikaina. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių išvestinių finansinių priemonių į trumpalaikes išvestines finansines priemones iškeliami išvestinių finansinių priemonių dalis, kuri bus gauta ir/arba gražinta per ateinančius 12 mėnesių. Ta pati išvestinė finansinė priemonė ar jos dalis dėl rinkos pokyčių gali keisti savo formą – iš turto tapti įsipareigojimu ir atvirkščiai.

Pajamos. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimo momentą. Pajamos skirstomos į pagrindinės veiklos, kitos veiklos pajamas ir finansinės ir investicinės veiklos pajamas.

Valstybės išde pagrindinės veiklos pajamas sudaro finansavimo pajamos, mokesčių pajamos, paslaugų pardavimo pajamos ir kitos pajamos.

Mokesčių pajamos pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį įvyksta mokestinis įvykis, pagal mokesčių administratorių teikiamas ataskaitas, neatsižvelgiant į pinigų gavimo momentą.

Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Finansavimo pajamomis taip pat pripažįstamos finansavimo sumos, gautos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir (arba) tarptautinių organizacijų, jei finansavimo sumų davėjas ar šias lėšas administruojanti institucija patvirtina, kad finansavimo sumų likutis neturi būti naudojamas, perduodamas ir (arba) grąžinamas ir gali būti įskaitytas į valstybės biudžetą.

Valstybės išdo pajamomis pripažįstamos kitų viešojo sektoriaus subjektų administruojamos ir (arba) surenkamos pajamos (pavyzdžiui, mokesčių, rinkliavų, administracinių baudų, turto pardavimo ir kitos pajamos), kurios neatlygintinai pervedamos į valstybės išdą. Valstybės išdo pajamomis pripažįstamos ir viešojo sektoriaus subjektų administruojamos ir (arba) surenkamos pajamos, kurių dalis teisės aktų nustatyta tvarka yra skiriama kitų viešojo sektoriaus subjektų programoms finansuoti.

Įplaukos, gautos į valstybės išdo bendrąją sąskaitą, už biudžetinių įstaigų suteiktas paslaugas, turto nuomą, ir skirtos programoms finansuoti, nėra pripažįstamos valstybės išdo pajamomis.

Kitos veiklos pajamas valstybės išde sudaro administracinių baudų, sumų už konfiskuotą turtą ir kitų netesybų, susijusių su kita nei finansinė ar investicinė veikla, pajamos, prekių, turto pardavimo pajamos ir turto naudojimo pajamos ir kitos pajamos.

Valstybės išdo finansinės ir investicinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos, dividendų pajamos, baudų ir delspinigių pajamos, pajamos dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos, vertybinių popierių perkainojimo pelnas, išvestinių finansinių priemonių pajamos, finansinio turto perleidimo pelnas ir kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos.

Sąnaudos. Sąnaudos apskaitoje registruojamos vadovaujantis kaupimo principu tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką.

Valstybės išdo apskaitoje visos sąnaudos skirstomos į pagrindines veiklos sąnaudas, kitos veiklos sąnaudas, finansines ir investicines veiklos sąnaudas.

Finansavimo sąnaudomis valstybės išdo apskaitoje pripažįstamos per tam tikrą laikotarpį kitam viešojo sektoriaus subjektui suteiktos ar teiktinos finansavimo sumos iš valstybės išdo pajamų arba ne viešojo sektoriaus subjektui suteiktos ar teiktinos finansavimo sumos, gautos iš užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos, savivaldybių biudžetų ir kitų šaltinių. Kai finansavimas yra skiriamas Finansų ministerijai, kaip asignavimų valdytojui, valstybės išdo apskaitoje pripažįstamoms valstybės skolos tvarkymo sąnaudoms apmokėti ir kai šių išlaidų duomenys yra gaunami per Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemos (VBAMS) bendruosius žurnalus, papildomai registruojamos finansavimo sąnaudos ir mokėtinos sumos, o kitu įrašu mažinamos pripažintos finansavimo sąnaudos ir mokėtinos sumos.

Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba pinigų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą.

Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas valstybės išde sudaro palūkanų sąnaudos už gautas paskolas ir išleistus Vyriausybės vertybinius popierius, baudų ir delspinigių sąnaudos, nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos, neigiama valiutų kurso įtaka ir išvestinių finansinių priemonių sąnaudos, kitos su sandorių sudarymu susijusios išlaidos (komisinis mokestis už sandorio sudarymą), atidėjinių sąnaudos, neigiamų palūkanų ir kitos.

Sandoriai užsienio valiuta. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto finansinio turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

Turto nuvertėjimas. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą. Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai – suma, kuria, finansinio turto balansinė vertė yra didesnė už sumą, tikėtiną atgauti perleidžiant ar naudojant finansinį turtą. Nuostoliai dėl finansinio turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami taip:

- apskaičiuotų nuostolių suma mažinant finansinio turto balansinę vertę;
- ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas.

Jei per kitą ataskaitinį laikotarpį finansinio turto nuvertėjimo ar abejotinos skolos suma sumažėja, finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai turi būti sumažinami arba panaikinami.

Suteiktų paskolų ir susijusių gautinų sumų nuvertėjimas įvertinamas vadovaujantis Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis

Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas. Valstybės išdo neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikiama aiškinamojo rašto pastabose. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui padengti, yra maža, informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus peržiūrima kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną.

Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose nerodomas, kol nėra aišku, ar jis duos valstybės išdui ekonominės naudos (pvz., baudos už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą). Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nežinoma, ar ji tikrai bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamojo rašto pastabose.

Segmentai. Informacija apie valstybės išdą pateikiama pagal šiuos veiklos segmentus: bendrųjų valstybės paslaugų, gynybos, viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos, ekonomikos, aplinkos apsaugos, būsto ir komunalinio ūkio, sveikatos apsaugos, poilsio, kultūros ir religijos, švietimo, socialinės apsaugos.

Pagal segmentus valstybės išdas apskaitoje detalizuoja pagrindinės veiklos sąnaudas, su pagrindine veikla susijusius įsipareigojimus ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.

Pirminiai veiklos segmentai skiriami pagal tai, kokioms valstybės funkcijoms vykdyti skiriami ir naudojami ištekliai.

Apskaitos politikos keitimas. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio finansinio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo pakeitimas apskaitoje yra laikomas buhalterinės apskaitos politikos keitimu.

Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pakeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose rodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

Apskaitinių įverčių keitimas. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant vertinimą, arba atsiranda naujos informacijos ar kitų įvykių.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas prie:

- laikotarpio, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;
- laikotarpio, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesnių laikotarpių, jei pasikeitimas veikia ir juos.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsnių duomenims.

Apskaitos klaidų taisymas. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose, o apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose rodoma taip:

- jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir rodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

- jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir rodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamojo rašto pastabose.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

Pastaba Nr. 1. Informacija apie ilgalaikį finansinį turtą pateikiama 1 priede. Per 2020 metus valstybės išdo ilgalaikis finansinis turtas sumažėjo 258 067 096,53 Eur ir sudarė 355 198 309,81 Eur. Ilgalaikio finansinio turto didžiąją dalį (54,5 proc.) sudarė suteiktos paskolos – 193 530 742,57 Eur, iš kurių 22 520 521,31 Eur suteikta paskolų savivaldybėms, 30 000,00 Eur socialinės apsaugos fondui, 67 108 580,86 Eur suteiktos paskolos nefinansinėms įmonėms bei 103 871 640,40 Eur paskolos

finansinėms įmonėms (iš jų 88 000 000,00 Eur – Viešųjų investicijų plėtros agentūrai). 89 488 853,47 Eur (25,2 proc.) sudarė ilgalaikės gautinos sumos iš turto realizavimo, iš jų 35 957 477,72 Eur gautina suma iš Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos už parduotą žemę bei 53 531 375,75 Eur gautina suma iš centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo VĮ Turto bankas už perimtą parduoti turtą (iš kurių 23 876 600,14 Eur už žemę, 25 166 337,87 Eur už pastatus, statinius ir kitą turtą bei 4 488 437,74 Eur už privatizuoti skirtas akcijas).

Kitą ilgalaikį finansinį turtą sudaro išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė – 71 316 328,95 Eur.

Pastaba Nr. 2. Informacija apie parduoti laikomo finansinio turto pokyčius pateikiama 2 priede. Parduoti laikomą finansinį turtą sudaro tik išvestinės finansinės priemonės. Per ataskaitinį laikotarpį išvestinių finansinių priemonių bendras pokytis turto pusėje sudarė 497 408 651,96 Eur, kurio didžiausią dalį sudarė pokytis dėl išvestinių finansinių priemonių sandorių pasibaigimo – 288 822 468,15 Eur ir pokytis dėl tikrosios vertės sumažėjimo – 208 586 183,81 Eur. Šį sumažėjimą lėmė valiutos kurso ir rinkos palūkanų normų pokyčiai. 2020 metais pasibaigė devyni apsidraudimai dėl valiutos kurso svyravimų sudaryti išvestinių finansinių priemonių sandoriai. Šiuo ataskaitiniu laikotarpiu naujų išvestinių finansinių priemonių sandorių sudaryta nebuvo.

Pastaba Nr. 3. Informacija apie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ir suteiktų paskolų pokyčius pateikiama 3 priede. 2020 metais buvo suteikta 113 445 690,87 Eur ilgalaikių ir 100 898 784,08 Eur trumpalaikių paskolų. Ilgalaikių paskolų daugiausiai buvo suteikta UAB „Kauno vandenys“ – 8 621 484,19 Eur, UAB „Vilniaus vandenys“ – 7 570 000,00 Eur, UAB „Kaišiadorių vandenys“ – 596 522,00 Eur, UAB „Sūduvos vandenys“ – 406 777,26 Eur. Trumpalaikių paskolų daugiausia suteikta Vilniaus miesto savivaldybei – 27 000 000,00, Kauno miesto savivaldybei – 10 000 000 Eur, Šiaulių miesto savivaldybei – 5 300 000,00 Eur ir Panevėžio miesto savivaldybei – 3 539 000,00 Eur. Didžiausią dalį ilgalaikių paskolų grąžino AB „Kauno energija“ – 1 890 908,04 Eur, UAB „Aukštaitijos vandenys“ – 216 599,34 Eur bei Trakų rajono savivaldybė – 177 600,00 Eur. Negrąžintų trumpalaikių paskolų likutis 2020 m. pabaigai sudarė 90 058 784,08 Eur. Indėliai iki šešių mėnesių trukmės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 225 000 000,00 Eur.

Pastaba Nr. 4. Informacija apie veikloje taikomas išvestines finansines priemones, apskaitomas turte, pateikiama 4 priede. Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė apskaičiuota taikant diskontuotų pinigų srautų metodą, diskontavimui taikant rinkos palūkanų normų derinius.

Pasirinkimo pirkti sandorio tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, kadangi Valstybės išdo sudarytas pasirinkimo pirkti sandoris turi nestandartines sutarties sąlygas ir srautus. Todėl laikoma, kad sandorio tikroji vertė lygi įsigijimo savikainai (pasirinkimo sandorio premijai). Nuo pasirinkimo sandorio premijos skaičiuojamos sudėtinės palūkanos. Šios palūkanos laikomos tikrosios vertės padidėjimu arba sumažėjimu, kadangi sandorio pabaigoje bus atgaunama sumokėta pasirinkimo sandorio premija ir gaunamos arba mokamos priskaičiuotos sudėtinės palūkanos. Visi išvestinių finansinių priemonių sandoriai bus privalomai vykdomi sutartyse nustatytais sąlygomis ir terminais. Palūkanų normų skirtingomis valiutomis apsikeitimo sandoriai buvo sudaryti išplatinus Vyriausybės vertybinius popierius,

denominuotus JAV doleriais. Jų terminai yra išdėstyti iki 2022 metų ir atitinka vertybinių popierių, denominuotų užsienio valiuta, mokėjimo terminus.

Pastaba Nr. 5. Informacija apie suteiktas paskolas pateikiama 5 priede. Suteiktos paskolos šiame priede rodomos įsigijimo savikaina. VĮ Turto banko administruojamos paskolos priede rodomos bendromis sumomis, jas išskiriant pagal atitinkamas valiutas. Stulpeliuose „Gauto užstato rūšis“ ir „Užstato vertė“ rodomos visos paskolos užtikrinimo priemonės įskaitant materialųjį turtą, jei yra galimybė patikimai nustatyti jo tikrąją vertę ir vadovaujantis 17-uju VSAFAS, atsiranda tikimybė, kad bus atsiskaityta įkeistu turtu. Padidėjusios rizikos paskolos perduodamos administruoti VĮ Turto bankui, ir jei yra tenkinamos išvardintos sąlygos, VĮ Turto bankas nustato materialiojo turto tikrąją vertę.

Pastaba Nr. 6. Informacija apie per vienus metus gautinas sumas pateikiama 6 priede. Per vienerius metus gautinų sumų balansinė vertė laikotarpio pabaigai sudarė 2 619 010 786,82 Eur. 2020 metais per vienerius metus gautinos sumos padidėjo 403 679 095,43 Eur. Pokyčiui didžiausią įtaką turėjo sukauptų gautinų sumų padidėjimas 396 031 711,46 Eur, kitų gautinų sumų padidėjimas 44 311 453,81 Eur bei gautinų mokesčių sumažėjimas 30 769 902,20 Eur.

Gautinos finansavimo sumos iš Europos Sąjungos ir užsienio valstybių 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 531 153 457,78 Eur.

Gautini mokesčiai – 47 833 361,24 Eur, iš jų iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo – 47 676 629,04 Eur ir iš Muitinės mokesčių fondo – 156 732,20 Eur. Mokesčių sumos pagal atskirą mokestį pateiktos pastaboje Nr.7.

Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas – 5 261 728,51 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė sumos už parduotą ilgalaikį turtą – 4 636 137,47 Eur (iš jų 4 627 866,72 Eur - Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pervestinos valstybės išdui sumos už parduotą žemę) ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pervestina konsulinio mokesčio suma – 625 147,49 Eur. Gautinos sumos už konfiskuotą turtą, baudas ir kitas netesybas – 1 397 139,58 Eur, kurioms pripažintas gautinų delspinigių nuvertėjimas – 1 181 118,44 Eur.

2020 m. gruodžio 31 d didžiausią dalį per vienus metus gautinų sumų sudarė sukauptos gautinos sumos – 1 963 033 736,88 Eur, iš jų:

- sukauptos gautinos sumos iš Europos Sąjungos ir užsienių valstybių – 640 233 117,74 Eur, kurias sudaro 639 199 549,00 Eur sukauptų gautinų sumų iš Europos Komisijos bei 1 033 568,74 Eur sukauptų gautinų sumų iš Finansinių mechanizmų valdybos, pervedančios Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų paramos lėšas;

- sukauptos gautinos gražintinos finansavimo sumos – 65 443 578,88 Eur;

- sukauptos pajamos iš mokesčių – 1 063 111 243,35 Eur, iš jų iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo – 1 050 706 256,98 Eur ir iš Muitinės mokesčių fondo – 12 404 986,37 Eur. Didžiausią dalį sukauptų mokesčių pajamų sudarė iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo sukauptos gautinos pridėtinės vertės mokesčio pajamos – 839 336 877,51 Eur, akcizų iš kitų asmenų pajamos – 84 776 852,67 Eur, gyventojų pajamų mokesčio pajamos – 76 825 806,13 Eur, pelno mokesčio pajamos – 40 574 767,20 Eur bei iš Muitinės mokesčių fondo sukauptos gautinos muitų ir kitų importo mokesčių pajamos – 7 257 947,15 Eur;

- sukauptos pajamos už turto naudojimą – 457 839,30 Eur;

- sukauptos pajamos už parduotas prekes, turta, paslaugas – 5 839 014,07 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė iš Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos sukauptų trumpalaikių įsipareigojimų pajamos už parduotą žemę – 5 831 565 51 Eur;

- sukauptos pajamos už baudas, delspinigius ir kitas netesybas – 123 902 660,83 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos priskaičiuotos sukauptos baudos už aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus – 77 313 747,00 Eur, Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo sukauptos baudos ir delspinigiai – 18 712 627,52 Eur, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarnybos sukauptos netesybos – 8 839 385,00, Vilniaus teritorinės muitinės sukauptos baudos paskirtos pagal pareigūnų surašytus administracinių teisės pažeidimų protokolus – 6 713 623,94 Eur, Kauno teritorinės muitinės sukauptos baudos paskirtos pagal pareigūnų surašytus administracinių teisės pažeidimų protokolus – 4 641 787,14 Eur, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos sukaupti delspinigiai ir baudos už pavėluotus atsiskaitymus – 2 739 282,26 Eur, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos sukaupti delspinigiai už parduotą žemę – 1 585 544,83 Eur, Muitinės mokesčių fondo sukaupti delspinigiai ir baudos – 1 116 474,00, kitų viešojo sektoriaus subjektų sukauptos pajamos už baudas, delspinigius ir kitas netesybas – 2 240 189,14 Eur;

- sukauptos palūkanų pajamos – 60 634 884,95 Eur. Apskaičiuotoms sukauptoms palūkanų pajamoms buvo pripažinti 20 143,39 Eur nuvertėjimo nuostoliai;

- kitos sukauptos pajamos – 3 411 397,76 Eur, iš kurių didžiausią dalį sudarė Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sukauptų rinkliavų suma 1 442 744,71 Eur.

Kitos gautinos sumos sudarė 74 289 079,84 Eur, iš jų:

- kitos gautinos sumos – 15 908 113,68 Eur, iš jų gautinos sumos iš VĮ Turto banko – 15.522.543,52 Eur;

- gautinos gražintinos finansavimo sumos iš viešojo sektoriaus subjektų – 54 691 893,61 Eur, kurioms pripažintas 103 591,44 Eur nuvertėjimas;

- gautinos vidaus palūkanos – 3 689 072,55 Eur, iš jų gautinos palūkanos iš VĮ Turto banko administruojamų paskolų – 2.652.863,74 Eur, kurioms pripažintas 100 proc. nuvertėjimas.

Pastaba Nr. 7. Informacija apie mokesčių sumas pagal atskirus mokesčius pateikiama 7 priede. Per 2020 metus gautinų mokesčių suma sumažėjo 30 769 902,20 Eur ir ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 47 833 361,24 Eur. Didžiausią gautinų mokesčių sumų dalį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje valstybės išde sudarė iš Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo gautinas gyventojų pajamų mokestis – 40 204 400,40 Eur. Prekių ir paslaugų mokesčių gautinos sumos sudarė 7 482 106,97 Eur, iš kurių 6 709 001,78 Eur - pridėtinės vertės mokestis ir 773 105,19 Eur - akcizai.

Pastaba Nr. 8. Informacija apie po vienu metų gautinas sumas, įskaitant einamųjų metų dalį, pagal gražinimo laikotarpius ir jų einamųjų metų dalis pateikiama 8 priede. Valstybės įmonės Turto banko administruojamų paskolų ilgalaikės dalies (kurios įsigijimo savikaina – 12 573 537,18 Eur, balansinė vertė – 9 696 603,84 Eur), dėl nepastovių gražinimo grafikų nėra galimybės išskaidyti pagal nurodomas dalis, todėl ji priskiriama prie po penkerių metų gautinų sumų. Paskolų ilgalaikės dalies nuvertėjimas sudarė 2 876 933,34 Eur, o einamųjų metų dalies – 52 076 950,35 Eur. Kitų ilgalaikių gautinų sumų didžiausią dalį sudarė gautina suma iš Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos už

parduotą žemę – 35 957 477,72 Eur ir iš centralizuotai valdomo turto valdytojo VĮ Turto bankas už perimtą parduoti turtą – 53 531 375,75 Eur.

Aiškinamojo rašto pastabose atskleisto finansinio turto nuvertėjimo priežastys yra pradelsti mokėjimo terminai ir pablogėjusi skolininkų finansinė būklė.

Pastaba Nr. 9. Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus pateikiama 9 priede. Pinigų likutis valstybės išdo sąskaitose 2020 m. gruodžio 31 dienai sudarė 2 333 447 757,32 Eur. Lyginant su praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigos duomenimis, pinigų likutis padidėjo 803 831 790,84 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo valstybės išdo sąskaitose sukauptos lėšos, skirtos 2021 m. kovo 9 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės euroobligacijų išpirkimui, kurių nominali vertė sudarė 1 350 000 000,00 USD bei 2021 m. vasario 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijų išpirkimui, kurių nominali vertė sudarė 375 000 000,00 EUR. Trumpalaikių indėlių, kurių terminas neviršija trijų mėnesių, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nebuvo.

Pastaba Nr. 10. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 10 priede

Pastaba Nr. 11. Informacija apie finansavimo sumų likučius pateikiama 11 priede. Lyginant gautinų finansavimo sumų iš Europos Sąjungos ir užsienio valstybių likutį ataskaitinių metų pradžioje su likučiu metų pabaigoje, gautinų finansavimo sumų likutis sumažėjo 4 993 784,14 Eur, o finansavimo sumų, gautų iš Europos Sąjungos ir užsienio valstybių, likutis padidėjo 163 877 513,45 Eur.

Pastaba Nr. 12. Informacija apie įsipareigojimų, apskaitoje užregistruotų amortizuota savikaina (įskaitant trumpalaikius vertybinius popierius ir paskolas) pokytį per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 12 priede. Per 2020 metus buvo pasiskolinta 7 842 851 984,90 Eur, iš jų 5 246 762 500,00 Eur – iš užsienio kreditorių, 2 596 089 484,90 Eur – iš vidaus kreditorių. Įvykdyti įsipareigojimai per 2020 metus sudarė 2 637 086 089,21 Eur, iš jų 1 869 611 702,37 Eur – užsienio kreditoriams, 767 474 386,84 Eur – vidaus kreditoriams. Ataskaitinių metų pabaigoje buvo įvertinti tokie negrąžintų skolinių įsipareigojimų palūkanų svertiniai vidurkiai: vidaus VVP – 0,40 proc., užsienio VVP – 2,24 proc. bei užsienio paskolų – 0,71 proc..

Įsipareigojimų pagal finansinius instrumentus, apskaitomų amortizuota savikaina, balansinė vertė pagal jų tipą (išskyrus trumpalaikes mokėtinas sumas) 2020 metų pabaigoje sudarė:

- iš užsienio kreditorių gautos paskolos – 3 423 099 536,85 Eur;
- įsipareigojimai pagal VVP – 19 506 761 184,63 Eur, iš jų 6 410 654 865,95 Eur – vidaus, 13 096 106 318,70 Eur – užsienio kreditoriams.

Gautos paskolos pagal sektorius pasiskirsto taip: paskolos iš finansų sektoriaus ar finansų korporacijų – 45 000 000,00 Eur, tarptautinių organizacijų – 3 378 099 536,85 Eur.

Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 2 725 127 364,98 Eur – tai, pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas dėl finansavimo sumų, užregistruotos kitos ilgalaikės gautinos sumos iš valstybės išdo ataskaitinio laikotarpio pabaigai. Didžiausią dalį kitų ilgalaikių įsipareigojimų sudarė Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos gautina suma užregistruota dėl

Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo ir giluminio atliekyno įrengimo atidėjinių sumų, numatomų finansuoti iš Valstybės biudžeto – 2 690 585 700,38 Eur.

Pastaba Nr. 13. Informacija apie gautas paskolas ir išleistus ne nuosavybės vertybinius popierius pagal gražinimo ir išpirkimo laikotarpius paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pateikiama 13 priede.

Pastaba Nr. 14. Informacija apie paskolų įvykdymo terminus ir palūkanų normas pateikiama 14 priede.

Pastaba Nr. 15. Informacija, apie finansinių įsipareigojimų, apskaitomų tikrąją vertę, pokyčius per ataskaitinį laikotarpį, pateikta 15 priede. Ataskaitoje yra parodyti finansinių įsipareigojimų, apskaitomų tikrąją vertę, likučiai ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Įsipareigojimų, apskaitomų tikrąją vertę balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 59 610 000,00 Eur, visa suma – užsienio kreditoriams, ją sudarė užstatai, gauti pagal sudarytų išvestinių finansinių priemonių sutarčių papildomus susitarimus (angl. – credit support annex).

Pastaba Nr. 16. Informacija apie kai kurias trumpalaikes mokėtinas sumas pateikiama 16 priede. Mokėtinų trumpalaikių sumų balansinė vertė laikotarpio pabaigai sudarė 1 423 812 813,40 Eur. 2020 metais trumpalaikės mokėtinos sumos padidėjo 570 027 470,46 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo 408 127 011,82 Eur didesnės kitos mokėtinos sumos ir 153 009 911,90 Eur didesnės sukauptos mokėtinos sumos. Kitų mokėtinų sumų padidėjimui didžiausią įtaką turėjo valstybės išde užregistruotos sumos pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo pateiktą informaciją apie įsipareigojimus mokesčių mokėtojams susijusius su permokomis, mokesčių skirtumais ir išankstiniais mokėjimais.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje didžiausią dalį trumpalaikių mokėtinų sumų sudarė sukauptos mokėtinos sumos – 902 283 741,30 Eur, iš kurių pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas užregistruotos sukauptos finansavimo sąnaudos – 657 647 650,27 Eur, kitos sukauptos sąnaudos – 204 314 251,16 Eur (iš jų sukauptos vidaus palūkanų sąnaudos – 21 183 116,72 Eur ir užsienio palūkanų sąnaudos – 183 131 134,44 Eur) ir kitos sukauptos mokėtinos sumos – 40 321 839,87 Eur. Didžiausią kitų sukauptų mokėtinų sumų dalį sudaro viešojo sektoriaus subjektų įmokos į biudžetą skirtos programoms finansuoti – 26 620 690,04 Eur ir pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktas pažymas priskaitytos mokėtinos finansavimo sumos – 13 701 149,83 Eur.

Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai sudarė 508 814 410,97 Eur, iš kurių 1 998 537 65 Eur yra Muitinės mokesčių fondo gauti išankstiniai mokėjimai ir 506 815 873,32 Eur kitos mokėtinos sumos, kurių didžiąją dalį sudarė įsipareigojimų sumos užregistruotos pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo duomenis – 496 319 561,91 Eur bei gauta suma už Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos suteiktą teisę naudotis radijo dažnius (kanalus) – 7 704 666,91 Eur.

Pastaba Nr. 17 Ataskaitinio laikotarpio pabaigai valstybės išdo grynąjį turtą, parodytą Finansinės būklės ataskaitoje, sudarė 22 204 872 441,49 Eur deficitas, kurio pokytis parodytas Grynojo turto ataskaitoje.

Ankstesnių metų deficitas – 18 096 342 588,58 Eur.

Einamųjų metų deficitas – 4 108 529 852,91 Eur. Jį sudaro 2020 metų valstybės išdo pagrindinės veiklos, kitos veiklos bei finansinės ir investicinės veiklos rezultatas. Lyginant su praėjusių metų rezultatu, ataskaitinio laikotarpio deficitas viršijo praeitų metų grynąjį perviršį 4 287 834 505,78 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo valstybės išdo pagrindinės veiklos finansavimo sąnaudų padidėjimas (detali informacija pateikta Pastaboje Nr. 22) bei mokesčių pajamų padidėjimas (detali informacija pateikta Pastaboje Nr. 18).

Pastaba Nr. 18. Informacija apie mokesčių pajamas grynąja verte pateikiama 17 priede. 2020 metais mokesčių pajamos valstybės išde buvo 8 496 390 126,13 Eur. Didžiausią dalį 66 proc. mokesčių pajamų sudarė prekių ir paslaugų mokesčiai – 5 587 958 547,61 Eur, iš kurių – 47 proc. tai pridėtinės vertės mokesčiai – 3 979 434 054,96 Eur, 18 proc. akcizai – 1 565 159 803,86 Eur bei 24 467 462,78 Eur – atskaitymai nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą ir 18 897 226,01 Eur loterijų ir azartinių lošimų mokesčių pajamos. Pajamų ir pelno mokesčių pajamos sudarė 32 proc. mokesčių pajamų – 2 733 197 241,05 Eur, iš kurių 23 proc. gyventojų pajamų mokesčio pajamos – 1 926 426 836,51 Eur ir 9 proc. pelno mokesčio pajamos – 806 770 404,54 Eur. Muitų ir kitų importo mokesčių pajamos ataskaitinį laikotarpį buvo 129 334 657,22 Eur ir sudarė 1,5 proc. mokesčių pajamų. Kitų mokesčių pajamos per 2020 metus sudarė 40 226 130,27 Eur, iš kurių mokestis už valstybinius gamtos išteklius – 18 723 056,81 Eur, mokestis už aplinkos teršimą – 15 190 973,43 Eur. Nekilnojamojo turto mokesčio pajamos per ataskaitinį laikotarpį sudarė 5 673 549,98 Eur.

2020 metais mokesčių pajamos lyginant su praėjusiais metais išaugo 337 961 769,38 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo 160 809 671,97 Eur didesnės gyventojų pajamų ir pelno mokesčių pajamos, iš kurių gyventojų pajamų mokesčio 106 006 315,26 Eur ir pelno mokesčio pajamos 54 803 356,71 Eur. Pridėtinės vertės mokesčio pajamos ataskaitinį laikotarpį palyginus su ankstesniu padidėjo 122 936 181,71 Eur, akcizų pajamos padidėjo 37 887 529,23 Eur, muitų ir kitų importo mokesčių pajamos padidėjo 7 878 415,15 Eur. Kitų mokesčių pajamos per 2020 metus padidėjo 6 738 301,54 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo 8 800 298,01 Eur didesnės mokesčio už aplinkos teršimą pajamos.

Pastaba Nr. 19. Informacija apie pagrindinės veiklos kitas pajamas pateikiama 18 priede. 2020 metais pagrindinės veiklos kitos pajamos buvo 91 367 483,15 Eur, iš kurių 37 298 698,41 Eur – pajamos iš rinkliavų ir 54 068 784,74 Eur – kitos pajamos, kurias sudarė: 52 472 876,44 Eur – kelių naudotojų mokesčių pajamos, 36 128 509,94 Eur – transporto priemonių mokesčių pajamos, 9 706 361,00 Eur – konsulinis mokestis, 9 591 488,36 Eur – žyminis mokestis, 3 635 746,48 Eur – mokestis už pramoninės nuosavybės objektų registravimą, 699 998,45 Eur – kitos trumpalaikės gautinos sumos, 476 745,22 Eur – iš Europos Komisijos gautos lėšos pagal susitarimus su tabako bendrovėmis „Imperial Tobacco Limited“ ir „Japan Tobacco International“, 215 931,12 Eur – mokesčių už eismo ribojimą pajamos bei kitos pajamos. Kitos neišvardytos pajamos sumažino pagrindinės veiklos kitas pajamas 58 915 195,57 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo, po Mokesčių apskaitos informacinės sistemos modifikavimo darbų, atliktas susikaupusių per ankstesnius metus gautų permokų perskaičiavimas 75 863 945,12 Eur sumai.

Pastaba Nr. 20. Informacija apie kitos veiklos pajamas ir sąnaudas pateikiama 19 priede. 2020 metais kitos veiklos pajamas sudarė: 126 948 927,51 Eur – turto ir atsargų realizavimo pajamos (iš kurių 89 151 703,92 Eur – nematerialiojo turto realizavimo pajamos (Klimato kaitos specialiosios

programos lėšos – 86 611 575,00 Eur, LR ryšių reguliavimo tarnybos pajamos už suteiktą teisę naudotis radijo dažnius (kanalus) – 2 539 999,92 Eur), 28 069 910,59 Eur – valstybinės žemės sklypų pardavimo pajamos, 836 072,99 Eur – kito turto ir atsargų realizavimo pajamos ir 8 891 240,01 Eur tai centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, t.y. VĮ Turto bankui, perduoto parduoti nenaudojamo valstybės funkcijoms ir pripažinto nereikalingu turto suma, kurią sudaro 2 461 485,01 Eur perduotų parduoti valstybinės žemės sklypų suma ir 6 429 755,00 Eur perduotų parduoti pastatų, statinių ir kito turto suma), 7 422 615,94 Eur – centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui perduoto parduoti turto pardavimo pelnas, 126 353 128,65 Eur – pajamos iš administracinių baudų, 464 573,17 Eur – pajamos už turto nuomą, 22 348 872,63 Eur – kitos pajamos iš konfiskuoto turto realizavimo bei kitų netesybų, iš kurių didžiausią dalį sudarė Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo pajamos iš konfiskacijos – 11 563 715,86 Eur ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos kitų netesybų pajamos – 10 474 347,18 Eur.

2020 metais kitos veiklos pajamos lyginant su praėjusiais metais išaugo 97 311 875,97 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo 77 176 589,56 Eur didesnės pajamos iš administracinių baudų, 26 105 580,14 Eur didesnės kitos pajamos ir 4 337 243,04 Eur mažesnės pajamos iš turto ir atsargų pardavimo bei 1 833 381,09 Eur mažesnis centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui perduoto parduoti turto pardavimo pelnas.

Kitos veiklos sąnaudos, lyginant su 2019 metais, per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 2 622 257,56 Eur ir sudarė 967 583,57 Eur – tai centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui VĮ Turto bankui, perduoto parduoti turto nuvertėjimo sąnaudos 501 969,81 Eur bei 465 613,76 Eur nuostolis iš turto realizavimo.

Pastaba Nr. 21. Informacija apie finansinės ir investicinės veiklos pajamas ir sąnaudas pateikiama 20 priede.

Palūkanų pajamos per 2020 metus sudarė 27 719 958,48 Eur, iš kurių 7 556 111,91 Eur sudarė vidaus palūkanų pajamos, 140 661,87 Eur – užsienio ir 20 023 184,70 Eur – sąlyginių palūkanų pajamos.

Per 2020 metus kitų finansinės ir investicinės veiklos pajamų gauta 475 290 140,69 Eur, kurių didžiausią dalį sudarė išvestinių finansinių priemonių pajamos: 165 837 740,45 Eur – iš užsienio kreditorių, 3 484 920,54 Eur – iš vidaus kreditorių. Dar 310 208 272,74 Eur sudarė kitos finansinės ir investicinės veiklos kitos pajamos, iš kurių 307 220 017,20 Eur – išvestinių finansinių priemonių perkainojimo pajamos. Dėl centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo, t.y. VĮ Turto banko, grąžintų ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais jam perduotų privatizuoti akcijų, kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos 2020 metais sumažėjo 4 780 488,63 Eur.

Dividendų pajamos 2020 metais sudarė 179 153 743,00 Eur, iš kurių 120 139 188,68 Eur – dividendai, 45 243 571,00 Eur – valstybės įmonių pelno įmokos, 13 770 983,32 Eur – Lietuvos banko pervesta pelno įmoka.

Ataskaitinio laikotarpio finansinės investicinės veiklos baudų ir delspinigių pajamos buvo neigiamos -103 906,87 Eur, kam didžiausią įtaką turėjo Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo atliktas baudų perskaičiavimas sumažinęs mokesčių baudų pajamas 4 888 811,24 Eur bei delspinigių pajamas 3 413 104,84 Eur.

Palūkanų sąnaudos 2020 metais sudarė 398 215 306,07 Eur. Iš jų 44 677 194,68 Eur – vidaus palūkanų sąnaudos, 344 106 651,31 Eur – užsienio palūkanų sąnaudos. Sąlyginių palūkanų sąnaudos sudarė 9 431 460,08 Eur.

2020 metais kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos sudarė 648 374 940,71 Eur. Iš jų 2 540 369,38 Eur – vidaus ir 144 933 290,52 Eur – užsienio išvestinių finansinių priemonių sąnaudos, 500 467 958,12 Eur – kitos finansinės ir investicinės veiklos kitos sąnaudos, iš kurių didžiausią dalį sudarė išvestinių finansinių priemonių perkainavimo sąnaudos – 480 552 400,70 Eur, Lietuvos bankui sumokėtos neigiamos palūkanos už sąskaitų likučius – 14 151 536,23 Eur. centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui VĮ Turto bankui, perduotų privatizuoti akcijų nuvertėjimo sąnaudos sudarė 433 322,69 Eur.

Bendras valiutos kurso poveikis veiklos rezultatams buvo teigiamas ir sudarė 204 384 854,41 Eur. Reikšmingiausią dalį tame turėjo išipareigojimai pagal VVP, denominuoti JAV doleriais. Ataskaitinių metų pabaigoje tokių VVP nominali vertė nacionaline valiuta sudarė – 2 320 657 926,88 Eur. Per ataskaitinius metus JAV dolerio oficialusis valiutos kursas pakito nuo 1,1189 USD/EUR iki 1,2281 USD/EUR, arba 9,76 proc., o palankus valiutos kursas įtakojo išipareigojimų dalies užsienio valiuta sumažėjimą.

Pastaba Nr. 22. Ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus pateikiama 21 priede, praėjusio ataskaitinio laikotarpio informacija pagal veiklos segmentus pateikiama 22 priede.

Didžiausią dalį 2020 metų pagrindinės veiklos sąnaudų sudaro finansavimo sąnaudos viešojo ir ne viešojo sektoriaus subjektams – 12 807 927 610,71 Eur, kurios palyginus su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu padidėjo 4 630 270 990,01 Eur. Didžiausią įtaką išaugusioms finansavimo sąnaudoms turėjo sąnaudos skirtos socialiai apsaugai ir ekonomikai susijusios su pandemijos nulemtų karantino ribojimų sukeltų problemų sprendimu.

Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos sudarė 10 832 418,06 Eur, tai Valstybinės mokesčių inspekcijos parodytas gautinų baudų registruotų Administracinių nusižengimų registre nuvertėjimas.

Valstybės išdo pagrindinės veiklos sąnaudos detalizuojamos pagal valstybės atliekamas funkcijas, iš kurių 2020 metais teko:

- socialinės apsaugos funkcijai – 5 009 609 387,24 Eur (39 proc.);
- ekonomikos funkcijai – 1 917 978 985,37 Eur (15 proc.);
- švietimo funkcijai – 1 535 355 444,83 Eur (12 proc.);
- gynybos funkcijai – 1 128 246 094,38 Eur (9 proc.);
- bendrųjų valstybės paslaugų funkcijai – 1 063 900 902,29 Eur (8 proc.);
- sveikatos apsaugos funkcijai – 1 001 938 834,84 Eur (8 proc.);
- viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos funkcijai – 661 270 627,66 Eur (5 proc.);
- poilsio, kultūros ir religijos funkcijai – 392 274 104,24 Eur (3 proc.);
- aplinkos apsaugos funkcijai – 86 400 165,14 Eur (1 proc.);
- būsto ir komunalinio ūkio funkcijai – 21 737 998,27 Eur (0,2 proc.).

Pagrindinės veiklos sąnaudos 2020 metais lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu padidėjo 4 628 135 083,78 Eur. Ataskaitiniu laikotarpiu valstybės išdo pagrindinės veiklos sąnaudos didėjo visuose

valstybės funkcijų segmentuose, o reikšmingiausiai išaugo sąnaudos skirtos socialinės apsaugos funkcijai – 1 932 686 947,61 Eur ir ekonomikos funkcijai – 1 856 792 844,03 Eur.

Pastaba Nr. 23. Informacija apie įsipareigojimų dalį eurais ir užsienio valiutomis pateikiama 23 priede.

Pastaba Nr. 24. Informacija apie turimą finansinį turtą, išreikštą užsienio valiuta, pateikiama 24 priede.

Pastaba Nr. 25. Finansinės rizikos valdymo pastabos pateikiamos 25 priede.

Pastaba Nr. 26. Informacija apie suteiktas garantijas dėl paskolų pateikiama 26 priede. Didžiąją dalį suteiktų valstybės garantijų dėl paskolų per 2020 metus sudarė suteiktos garantijos UAB Investicijų ir verslo garantijos – 81 105 825,43 Eur, UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui – 40 197 582,36 Eur, Valstybės garantuojamų paskolų studentams – 12 348 212,21 Eur, AB „Klaipėdos nafta“ – 26 829 000,00 Eur. 2020 m. buvo gražinta 61 843 990,08 Eur paskolų, kurioms buvo suteiktos garantijos, iš jų UAB Investicijų ir verslo garantijos gražino 32 646 082,96 Eur, UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas – 19 631 790,63 Eur, AB Klaipėdos nafta – 3 386 567,96 Eur ir Valstybinio studijų fondas – 6 179 548,53 Eur.

Pastaba Nr. 27. Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikta 27 priede. Neapibrėžtuosius įsipareigojimus sudaro garantijos dėl suteiktų paskolų.

Pagal 2016 metais pasirašytą susitarimą dėl paskolos programos su Bendrąja pertvarkymo valdyba Finansų ministerija, susiklosčius sutartyje numatytoms aplinkybėms, įsipareigojo suteikti iki 33 milijonų eurų paskolą. 2020 metais pagal šią sutartį paskolų išduota nebuvo.

Vadovaujantis inventorizacijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ nuostatomis finansų ministro 2020 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1K-445 ir inventorizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2020 m. lapkričio 23d. Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-378 „Dėl valstybės išdo apskaitos tvarkymo“ buvo sudaryta Inventorizacijos komisija atlikti Valstybės išdo finansinio turto ir įsipareigojimų metinę inventorizaciją pagal 2020 m. gruodžio 31 d. būklę. Inventorizacija buvo atlikta, inventorizacijos rezultatai apibendrinti ir pateikti vadovybei Inventorizacijos komisijos išvadoje.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė

Valstybės išdo departamento direktorius

Audrius Želionis